ŁUKASZ KWADRANS

***„Open educational e-environment
of modern university. Academic teachers’
intercultural competences”***

Kijów, 8–9 września 2017

Aktualne problemy uniwersytetów, studentów, nauczycieli akademickich i ogólnie szkolnictwa, w tym wyższego, to nie jedynie niezadowalająca demograficznie liczba aspirujących do uzyskania wykształcenia, problemy kadrowe, reformy systemowe, niedostatki infrastruktury, ale konieczność właściwej odpowiedzi na zmieniającą się rzeczywistość społeczną, na potrzeby współczesnego świata. Zarówno staże i wyjazdy naukowe, czy również dydaktyczne, przy wykorzystaniu programów międzynarodowych, jak i projekty, granty z różnych źródeł realizowane w konsorcjach we współpracy z zagranicznymi uniwersytetami, czy powstawanie sieci naukowo-badawczych sprzyjają rozwojowi środowiska akademickiego i modernizowaniu, otwartości samych uczelni. W te trendy z powodzeniem wpisują się międzynarodowe konferencje naukowe organizowane przez środowisko akademickie Uniwersytetu Borysa Grinczenki w Kijowie we współpracy z uczelniami z innych krajów, ostatnia z nich odbyła się 8 września 2017 roku.

W programie zeszłorocznego spotkania znalazły się takie cele, jak:

1. Trendy i strategie rozwoju otwartych zasobów edukacyjnych.
2. Kształtowanie otwartego edukacyjnego środowiska e-universyteckiego jako czynnika podnoszenia jakości kształcenia.
3. Problemy i perspektywy interakcji podmiotów w otwartym środowisku edukacyjnym w procesie kształcenia zawodowego.
4. Mieszane i zdalne uczenie się jako sposób dostępu do wysokiej jakości edukacji.
5. Uczenie się przez całe życie – proces i motywacja do korzystania z otwartych zasobów edukacyjnych.
6. ICT w ekonomii i zarządzaniu.

Wyraźnie zauważalny jest interdyscyplinarny charakter podjętych tematów, a co warto podkreślić, wartością dodaną spotkania naukowego było uczestnictwo naukowców z wielu krajów. Nie byłoby to zapewne moż-

liwe w takim wymiarze, gdyby nie udział organizatorów w międzynarodowym projekcie International Research Network for study and development of new tools and methods for advanced pedagogical science in the field of ICT instruments, e-learning and intercultural competences, finansowanym przez European Commission under the 7th Framework Programme, within the Marie Curie Actions International Research Staff Exchange Scheme, Grant Agreement No: PIRSES-GA-2013–612536, czas realizacji 1.01.2014–31.12.2017. Był to również projekt współfinansowany w programie „granty na granty” przez MNiSW, nr W64/7.PR UE/2014. W realizacji projektu brało udział 28 naukowców z następujących zagranicznych uczelni: University of Twente (Holandia), University of Extremadura (Hiszpania), The Lisbon Lusíada University (Portugalia), Constantine the Philosopher University in Nitra (Słowacja), University of Ostrava (Republika Czeska), Curtin University in Perth (Australia), Borys Grinchenko Kyiv University (Ukraina), Dniprodzerzhinsk State Technical University (Ukraina) oraz Herzen State Pedagogical University in Sankt Petersburg (Rosja). Koordynatorem projektu był Uniwersytet Śląski, Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie, prof. UŚ. dr. hab. Eugenia Smyrnova-Trybulska (www.irnet.us.edu.pl). Współpraca obejmowała przede wszystkim badania, organizację międzynarodowych konferencji i aktywny w nich udział, staże naukowe oraz publikacje.

Miejscem konferencji uczyniono Uniwersytet Kijowski im. Borysa Grinczenki, gmach przy ul. Marszałka Tymoszenki 13b, którego sale oraz wyposażenie sprzyjały prowadzeniu dyskusji naukowych przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii. W konferencji, jak wspomniałem, wzięli udział czołowi ukraińscy i zagraniczni naukowcy. Językami konferencji uczyniono ukraiński i angielski, warte podkreślenia, że na tym uniwersytecie wymaga się od nauczycieli akademickich prowadzenia zajęć w języku ukraińskim, a nie rosyjskim. Publikacje *Open Educational E-environment* zostały wydrukowane w czasopiśmie „Modern University” i zaplanowano to przed konferencją.

Należy wskazać, że pomysłodawczynią i główną organizatorką konferencji jest od początku prof. Natalia Morze, Prorektor KUBG i twórczyni Laboratorium badawczego informatyzacji edukacji.

Otwarcia konferencji, po programie artystycznym przygotowanym przez studentów i przedstawieniu gości, partnerów oraz uczestników, dokonał Victor Ogneviuk, Rektor Uniwersytetu Kijowskiego im. Borysa Grinczenki, doktor filozofii, profesor, członek Państwowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy. Jego Magnificencja wygłosił również wykład wprowadzający do problematyki konferencji. Po tym rozpoczęto panel dyskusyjny. *Otwarta*

edukacja – mit czy rzeczywistość? Trendy w nowoczesnej edukacji. Kolejnym wydarzeniem było wystąpienie programowe Olgi Svyrydenko, menedżerki ds. zaangażowania nauczycieli w programach edukacyjnych Microsoft w Europie Środkowej i Wschodniej i prezentacja Programu *Blended Learning* według *Student Teacher Education Program Discussion*. Elementem wprowadzającym ożywienie w obradach i pokazującym wykorzystanie narzędzi informatycznych w edukacji była sonda, gra Kahoot! Później głos zabrał gość z zagranicy Antonio dos Reis, doktor nauk o edukacji, dyrektor Instytutu Graala na Uniwersytecie w Estremadurze, koordynator naukowy, nauczyciel akademicki, konsultant ds. e-learningu. Swoje wystąpienie zatytułował: *Jak zmienia się nasz mózg podczas procesu uczenia się i nauczania?* Prelegent jest uczestnikiem międzynarodowej sieci naukowej i popularyzatorem *Storytelling*. Po referacie nastąpiła ożywiona dyskusja i na tym zakończyła się sesja plenarna.

Po przerwie na lunch rozpoczęły się obrady w panelach konferencyjnych, a po nich warsztaty i sesja podsumowująca konferencję po powrocie do Sali Rady Akademickiej.

Pierwsza z sesji panelowych nazwana została: *E-Uniwersytet: technologie i rozwój narzędzi*; druga: *Blended learning jako punkt dostępu do wysokiej jakości edukacji*; trzecia: *Rozwój otwartego edukacyjnego e-środowiska instytucji edukacyjnej*; czwarta: *Rozwój kompetencje ICT studentów, nauczycieli i profesorów*; piąta: *Wykorzystanie ICT w ekonomii i zarządzaniu*.

Moderatorem pierwszego panelu była Eugenia Smyrnova-Trybulska, a referaty, raporty i doniesienia z badań oraz rozważania teoretyczne na temat narzędzi elektronicznych wykorzystywanych w edukacji wygłaszali naukowcy z Hiszpanii, Polski, Portugalii, Słowacji, Ukrainy, Panel drugi prowadził Artur Koczarian, a referaty na temat uczenia mieszanego, jako kierunku w rozwoju jakości edukacji wygłaszali przede wszystkim badacze z Ukrainy. Trzecia sesja panelowa dotycząca rozwoju otwartego e-środowiska edukacyjnego moderowała Olena Glazunova, a dyskusje i referaty były prowadzone w środowisku ukraińskich uczonych. Panel czwarty na temat rozwoju kompetencji ICT studentów, nauczycieli i profesorów moderowała Olha Barna, a referaty wygłaszali akademicy z Polski i Ukrainy. Panel piąty dotyczył wykorzystania ICT w ekonomii i zarządzaniu, jego moderatorem był Włodzimierz Proshkin, a wystąpienia mieli naukowcy z Polski i Ukrainy.

Stronę polską reprezentowali naukowcy z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach: Ewa Ogrodzka-Mazur, Eugenia Smyrnova-Trybulska, Barbara Grabowska, Anna Szafranśka i Łukasz Kwadrans.

Interesujące organizacyjnie było to, że w ramach konferencji można było uczestniczyć w części plenarnej, panelowych sesjach tematycznych, ale również w warsztatach prowadzonych przez specjalistów. Warsztat pierwszy dotyczył programowania robota ming mBot. Moderatorem był Sergey Dziuba, a temat to *Programowanie robotów jako narzędzie do zwiększania motywacji uczniów do studiowania matematyki, fizyki i inżynierii*. Warsztat drugi na temat możliwości użycia LMS Moodle w budowaniu kompetencji uczniów/studentów moderowała Liliia Varchenko-Trotsenko wprowadzająca w potencjalne wykorzystanie kształcenia na odległość i *blended learning* dla rozwoju umiejętności niezbędnych do skutecznej specjalizacji. Organizacja oceny wzajemnej, efektywna współpraca studencka w Unii Europejskiej. Warsztat trzeci dotyczył zwiększenia możliwości użycia zasobów cyfrowych przez nauczyciela dzięki usługom, zasobom Google. Efektywna mobilność. Moderatorką była Nataliia Sarazhynska zapoznająca uczestników z różnorodnością usług, zasobami Google, które można wykorzystać w pracy zawodowej. Wykorzystanie narzędzi cyfrowych w celu zwiększenia efektywności profesjonalnych badań, analizy wydajności, optymalizacji pracy. Zdobywanie umiejętności współpracy w środowisku aplikacji mobilnych. Warsztat czwarty nazwano „Grywalizacja” w szkole podstawowej, a jego moderatorem był Artur Koczarian wskazując na ogólne zasady metodologii grywalizacji, psychofizjologiczne cechy osoby, które tłumaczą sukces tego trendu w edukacji dzieci i dorosłych. Wskazano na scenariusze korzystania z grywalizacji w szkole podstawowej i listę odpowiedniego oprogramowania. Warsztat piąty stanowił prezentację nowego programu studiów magisterskich „E-Learning Management”. Moderatorami były Nataliia Morze i Olena Kuzminska. Treści warsztatu dotyczyły analizy trendów edukacyjnych i potrzeb nauczycieli w e-learningu, reprezentacji modelu rozwoju kompetencji zawodowych dla przyszłego menedżera e-learningu. Moderatorki wskazały na przegląd wyników eksperymentu: zbliża się do tworzenia programów nauczania do kształcenia specjalistów w zakresie zarządzania e-learningiem, metodycznego systemu rozwoju kompetencji zawodowych kierownika e-learningu, refleksji uczestników. Zaprezentowana została identyfikacja perspektyw i rozwój programu studiów II stopnia.

Dzięki opisanemu wyżej projektowi IRNet i spotkaniom konferencyjnym nastąpiło powstanie zespołu badawczego zajmującego się problematyką kompetencji międzykulturowych studentów i nauczycieli akademickich. Warto wskazać na efekty spotkań konferencyjnych w postaci nowych grantów badawczych, publikacji i współpracy międzynarodowej.

W roku 2017 partnerzy z Czech, Polski, Słowacji i Ukrainy aplikowali

w międzynarodowym konsorcjum naukowym z sukcesem w ramach programu International Visegrad Fund o grant naukowy. Wniosek uzyskał pozytywną ocenę i finansowanie w ramach umowy nr 21720008, w okresie od 1.01. do 31.12.2018 roku. Projekt pt.: *Academic teacher's competence in change* będzie realizowany przez Uniwersytet Śląski w Katowicach (Polska) wraz z Uniwersytetem Mateja Beli w Bańskiej Bystrzycy (Słowacja), Kijowskim Uniwersytetem Borysa Grinczenki (Ukraina), Uniwersytetem Ostrawskim (Republika Czeska) – (<http://histecc.kubg.edu.ua/en/>).